ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА СРЕДЊЕБАНАТСКОГ ОКРУГА У 2019. ГОДИНИ

ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА

ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА СРЕДЊЕБАНАТСКОГ ОКРУГА У 2019. ГОДИНИ - ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА

Издавач

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ЗРЕЊАНИН

Зрењанин, Др Емила Гаврила 15

За издавача мр сци. мед. др Здравко Ждрале, в. д. директора

У изради публикације учествовали: др Јелена Мојсин Лука Кипић

Уредник др Јелена Мојсин

Зрењанин, 2020.

Садржај

ВИТАЛНО ДЕМОГРАФСКА СИТУАЦИЈА4
БРОЈ СТАНОВНИКА4
СТАРОСНА И ПОЛНА СТРУКТУРА
СТАНОВНИШТВО СРЕДЊЕБАНАТСКОГ ОКРУГА
РАЂАЊЕ
ФЕРТИЛИТЕТе
УМИРАЊЕ
МРТВОРОЂЕЊЕ10
СМРТНОСТ ОДОЈЧАДИ11
ПРИРОДНИ ПРИРАШТАЈ12
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА14
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ14
ОРГАНИЗАЦИЈА14
I Примарни ниво14
II Секундарни ниво18
III Више нивоа21
0БЕЗБЕЂЕНОСТ22
Установе примарне здравствене заштите22
Запослени у здравственим установама Средњебанатског округа26
КОРИШЋЕЊЕ И РАД27
ДРУГИ ОБЛИЦИ ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ (ПРИВАТНА ПРАКСА)31
ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ
МОРБИДИТЕТ (ВОДЕЋИ УЗРОЦИ ОБОЛЕВАЊА)33
РЕГИСТРОВАЊЕ ОБОЛЕВАЊА У ПРИМАРНОЈ ЗДРАВСТВЕНО ЗАШТИТИ
РЕГИСТРОВАЊЕ ОБОЛЕВАЊА У БОЛНИЧКИМ УСТАНОВАМА45
ЗАКЉУЧЦИ48
MEDE

ВИТАЛНО ДЕМОГРАФСКА СИТУАЦИЈА

БРОЈ СТАНОВНИКА

Средњебанатски округ се простире на територији од 3257 km².

Становништво је настањено у 55 насељених места, која су груписана у Град Зрењанин, и четири општине - Житиште, Нови Бечеј, Нова Црња и Сечањ. Средњебанатски округ са 54 становника на $1 \,\mathrm{km^2}$ спада у области просечне насељености, која опада током времена. Најгушће је насељен Град Зрењанин са 88 становника, а најређе општина Сечањ са 23 становника на $1 \,\mathrm{km^2}$.

Број становника Округа је према подацима Пописа у 2011. години био 187667. Према процени броја становника 30.06.2019. број становника у округу је био 173873, док је број осигураника 17.06.2019. године био 168673.

Табела бр. 1 Географске и демографске карактеристике Средњебанатског округа

Општина			Број осигурани ка	Густина насељенос ти
	Попис 2011.	Процена 2019.	17.06.2019	
Житиште	16841	14926	15101	28,9
Зрењанин	123362	115797	114442	88,0
Нова Црња	10272	9149	8570	34,0
Нови Бечеј	23925	22359	19898	37,0
Сечањ	13267	11642	10662	22,6

Средњебанатс	187667	173873	168673	53,9
ки округ				

СТАРОСНА И ПОЛНА СТРУКТУРА

СТАНОВНИШТВО СРЕДЊЕБАНАТСКОГ ОКРУГА

Старосну структуру становништва Средњебанатског округа, пратећи кретање по пописима, карактерише старење становништва, тј. стално смањење учешћа најмлађег становништва (добне групе 0-19 година)-14% и повећање учешћа старијег становиштва (старијих од 65 година)- 17%.

Просечни становник Средњебанатског округа стар је 42,8 година - мушкарац 39,4, а жена 44,1 године.

РАЂАЊЕ

Стопа наталитета је основни показатељ позитивног природног кретања становништва и представља број живорођене деце на 1000 становника.

У Средњебанатском округу је 2019. године рођено 1548 деце, што даје стопу наталитета од 8,9‰, која је и даље неповољна за обнављање становништва.

Табела бр. 2 Живорођени по општинама у 2018. и 2019. години

ОПШТИНА				\ %
	2018.	2019.	2018.	2019.
Житиште	128	134	8,4	9,0
Зрењанин	993	1003	8,5	8,7
Нова Црња	99	95	10,7	10,4
Нови Бечеј	227	226	10,1	10,1

Сечањ	110	90	9,3	7,7
Средњебанатски округ	1557	1548	8,9	8,9

Најнижа стопа наталитета у 2019. години била је у општини Сечањ (7,7‰), а највиша у општини Нова Црња (10,4‰).

Ако погледамо кретање стопе наталитета у дужем временском периоду (2001-2019. године), видећемо да има тренд пада, што показује Графикон бр. 1.

12
10
8 $f(x) = -0.033157894736842 \times +8.98421052631579$ 6
4
2
0 $g_{0}^{(x)} = -0.033157894736842 \times +8.98421052631579$

Графикон бр. 1 Стопа наталитета у Средњебанатском округу 2001-2019. године

Извор: Републички завод за статистику

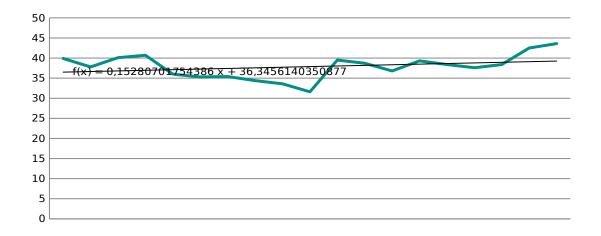
Просечна породиља у 2019. години у Округу је била стара 27,1 годину, као и у протеклој години.

ФЕРТИЛИТЕТ

Фертилитет представља ефективно рађање унутар групе жена у фертилном периоду (15-49 година). Општа стопа фертилитета представља однос броја живорођене деце на хиљаду жена фертилне доби и израчунава се за одређено подручје током једне године. Вредности испод 50‰ указују на низак фертилитет.

Ако посматрамо овај показатељ у периоду 2001-2019. видимо да је током целог периода прилично константан и испод 50‰.

Графикон бр. 2 Стопа фертилитета у Средњебанатском округу 2001-2019. године

УМИРАЊЕ

У 2019. години у Средњебанатском округу су умрле 2753 особе.

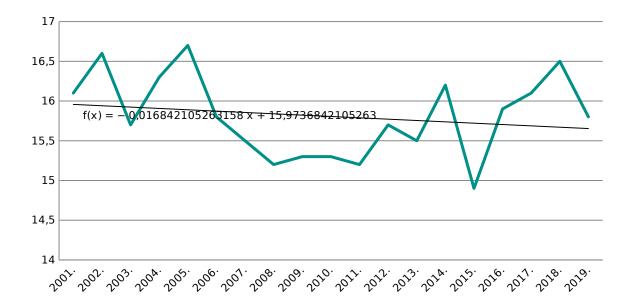
Табела бр. 3 Умрли по општинама у 2018. и 2019. години

ОПШТИНА			стог	1A
	2018.	2019.	2018.	2019.
Житиште	287	289	18,9	19,4
Зрењанин	1813	1768	15,5	15,3
Нова Црња	168	169	18,1	18,5
Нови Бечеј	384	327	17,0	14,6
Сечањ	245	200	20,7	17,2
Средњебанатски	2897	2753	16,5	15,8

Извор: Републички завод за статистику

Општа стопа морталитета у 2019. години у Округу је, рачуната на процењени број становника, 15,8‰, нешто нижа него прошле године. Највиша стопа морталитета у 2019. години је била у општини Житиште (19,4‰), а најнижа у Новом Бечеју (14,6‰). Општа стопа морталитета има релативно високу вредност, али је очекивана за области које имају старо становништво и показује тренд благог пада.

Графикон бр. 3 Општа стопа морталитета у Средњебанатском округу 2001-2019.

Просечна старост умрлог лица у 2019. години је била 74 године. Најдуже су живели грађани општине Житиште – 75 година, а најкраће грађани општине Нова Црња – 72 године.

Узроци смрти презентовани су по општинама и збирно за цео округ.

Табела бр. 4 Узроци умирања у општини Житиште у 2019. години

Ран г			Процентуал но
- 1	Болести система крвотока	172	59,5
П	Злоћудни тумори	62	21,5
Ш	Болести система за дисање	20	6,9
IV	Симптоми, знаци, патолошки клинички и лабораторијски налази	8	2,8
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	6	2,1
VI	Остале болести	21	7,2
Укуп	но	289	100,0

Извор: Републички завод за статистику

Табела бр. 5 Узроци умирања у Граду Зрењанину у 2019. години

Ран г	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но учешће
I	Болести система крвотока	828	46,8
Ш	Злоћудни тумори	433	24,5
III	Болести система за дисање	141	8,0
IV	Симптоми, знаци, патолошки клинички и лабораторијски налази	140	7,9
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	51	2,9

Страна | 8

Ук	купно	1768	100,0
V	/І Остале болести	175	9,9

Табела бр. 6 Узроци умирања у општини Нова Црња у 2019. години

Ран Г			Процентуал но учешће
I	Болести система крвотока	90	53,3
П	Злоћудни тумори	35	20,7
III	Болести система за дисање	13	7,7
IV	Болести система за варење	7	4,1
IV	Симптоми, знаци, патолошки клинички и лабораторијски налази	7	4,1
V	Инфективне и паразитарне болести	4	2,4
VI	Остале болести	13	7.7
Укуп	но	169	100,0

Извор: Републички завод за статистику

Табела бр. 7 Узроци умирања у општини Нови Бечеј у 2019. години

Ран г			
			учешье
I	Болести система крвотока	165	50,5
Ш	Злоћудни тумори	82	25,1
Ш	Симптоми, знаци, патолошки клинички и лабораторијски налази	27	8,3
IV	Болести система за дисање	19	5,8
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	9	2,8
VI	Остале болести	25	7,6
Укуп	но	327	100,0

Извор: Републички завод за статистику

Табела бр. 8 Узроци умирања у општини Сечањ у 2019. години

Ран			Процентуалн о учешће
I	Болести система крвотока	108	54,0
Ш	Злоћудни тумори	48	24,0
Ш	Болести система за дисање	13	6,5
IV	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	10	5,0
V	Болести система за варење	7	3,5

VI	Остале болести	14	7,0
Укуп	но	200	100,0

Табела бр. 9 Узроци умирања у Средњебанатском округу у 2019. години

Ран Г			
I	Болести система крвотока	1363	49,5
П	Злоћудни тумори	660	24,0
Ш	Болести система за дисање	206	7,5
IV	Симптоми, знаци, патолошки клинички и лабораторијски налази	186	6,8
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	79	2,9
VI	Остале болести	259	9,4
Укуп	но	2753	100,0

Извор: Републички завод за статистику

У односу на претходну годину најчешћи узроци умирања становништва се нису битно променили - половина становника Средњебанатског округа (49,5%) је умрла због болести крвотока, а други по реду узрок умирања су злоћудни тумори са готово сличним учешћем као претходне године (24%). У 2019. години су на трећем месту болести дисајних путева са учешћем од 7,5%, а на четвртом месту је група симптоми, знаци и патолошки налази са учешћем од 6,8%. На петом месту налазе се болести жлезда са унутрашњим лучењем са учешћем од 2,9% од свих узрока умирања. Ове групе обољења су у порасту у свим општинама.

Болести срца и крвних судова су најзаступљенији узрок смрти код 59,5% умрлих становника општине Житиште, а најмање заступљени у Граду Зрењанину (46,8%).

Тумори су, као узрок умирања, највише заступљени у општини Нови Бечеј (25,1%), а најмање у општини Нова Црња (20,7%).

Болести дисајних органа су највише заступљене, као узрок смрти, у Граду Зрењанину (8,0%), а најмање у општини општини Нови Бечеј - 5,8%.

МРТВОРОЂЕЊЕ

Мртворођење представља број мртворођене деце у односу на број живорођене и изражава се стопом на 1000 живорођених.

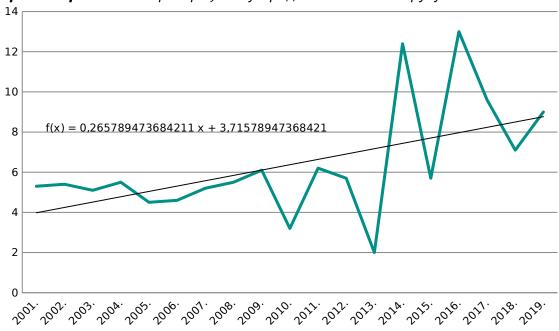
Редовно контролисање тока трудноће утиче на смањење броја трудноћа које ће имати за исход мртворођење.

Број мртворођене деце у Средњебанатском округу у 2019. години је 14 (Житиште, Нови Бечеј и Сечањ по 1, Зрењанин – 11).

Табела бр. 10 Број и стопа мртворођене деце у Средњебанатском округу од 2015. до 2019. године

Година	Мртворођена деца						
	Број	Стопа (на 1000 живорођен их)					
2014.	17	10,5					
2015.	9	5,7					
2016.	20	13,0					
2017.	15	9,6					
2018.	11	7,1					
2019.	14	9,0					

Графикон бр. 4 Стопа мртворођења у Средњебанатском округу 2001-2019.

Тренд стопе мртворођења у Средњебанатском округу је у порасту.

СМРТНОСТ ОДОЈЧАДИ

Смртност одојчади, односно смртност деце у првој години живота, представља један од најважнијих индикатора здравственог стања становништва.

2019. години у Средњебанатском округу је умрло 8 одојчади – 7 у Зрењанину и 1 у Новом Бечеју.

Стопа умрле одојчади износи 7,0‰ у Зрењанину, а у општини Нови Бечеј 4,4‰.

Табела бр. 11 Број и стопа умрле одојчади у Средњебанатском округу од 2015. до 2019. године

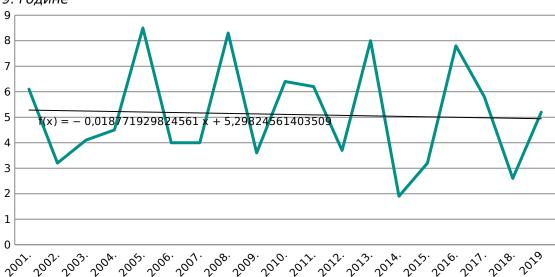
Година	Умрла одојчад						
	Број	Стопа (на 1000 живорођени х)					
2015.	5	3,2					
2016.	12	7,8					
2017.	9	5,8					
2018.	4	2,6					
2019.	8	5,2					

Деловање ендогених фактора - генетски, конгенитални поремећаји,недонесенст, мала порођајна тежина, може се пратити преко неонаталног морталитета (смртност одојчади од 0 до 27дана живота). Утицај спољних фактора (социо-економски услови, здраствена и социјална заштита) може се сагледати праћењем постнеонаталног морталитета (од 28 дана до навршене године живота).

Од укупног броја умрле одојчади, 4 одојчета су умрла у првих 6 дана живота, 3 7-27 дана, а 1 од 28 дана до навршене прве године.

Годи на	Умр	ла одојчад	Неонатална смртност 0 - 27дана			Постнеонатална смртност		
	Број	Стопа (на 1000 живорођен их)	Број	(на жив	топа 1000 орођен их)	Број	(н	Стопа на 1000 ворођен их)
2019.	8	5,2		7	4,5		1	0,6

Стопе смртности одојчади прилично се колебају, али су ниске и сврставају Средњебанатски округ у подручје са ниском стопом морталитета одојчади (испод 18‰). Показатељ показује тренд дискретног опадања.

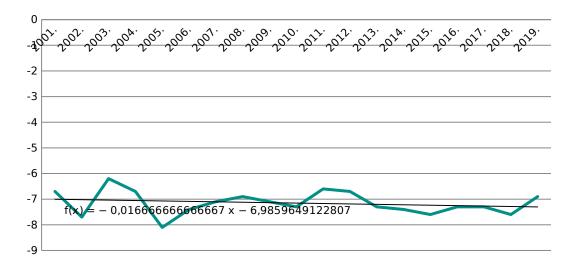
Графикон бр. 5 Стопа морталитета одојчади у Средњебанатском округу, 2001-2019. године

ПРИРОДНИ ПРИРАШТАЈ

Природни прираштај представља исход природног кретања становништва и изражава се разликом између броја рођених и умрлих у току календарске године и у 2019. години износи -1250.

Стопа природног прираштаја у Средњебанатском округу је од седамдесетих година негативна и показује тренд даљег повећања негативне вредности.

Графикон бр. 6 Стопа природног прираштаја у Средњебанатском округу 2001-2019. године

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ

Здравствене установе Средњебанатског округа основане су у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа, на основу Закона о здравственој заштити.

ОРГАНИЗАЦИЈА

Мрежа здравстених установа у јавној својини у Средњебанатском округу пружа услуге здравствене заштите на примарном и секундарном нивоу.

I Примарни ниво

Дом здравља Житиште

Општину Житиште чини 12 руралних насеља (Равни Тополовац, Банатски Двор, Честерег, Торда, Банатско Карађорђево, Торак, Нови Итебеј,

Српски Итебеј, Међа, Хетин, Банатско Вишњићево), а седиште општине је у насељеном месту Житиште, 18 километара удаљеном од града Зрењанина. Седиште дома здравља је смештено у наменски изграђеној згради из 1981. године, а у осталим насељеним местима постоје амбуланте, осим у насељеним местима Српски и Нови Итебеј, која деле једну амбуланту.

Установа је организована у 6 служби - Служба опште медицине са кућним лечењем и хитном медицинском помоћи и санитетским превозом, Специјалистичко-консултативна служба, Здравствена заштита жена, деце и школске деце са поливалентном патронажом, Стоматолошка служба, Апотека са медицинским снабдевањем и Служба за правне, економскеофинансијске, техничке и друге послове. Дом здравља има:

- биохемијску лабораторију ради свакодневно, упути се шаљу електронски, а тако и резултати враћају лекару и
- рендген службу техничар ради свакодневно, а лекар је ангажован уговором два пута недељно, када чита снимке и ради ултразвучне прегледе.

Дом здравља има уговореног офталмолога, а интерниста, пнеумофтизиолог, психијатар и ендокринолог су ангажовани уговором.

На дан 31.12.2019. године, уговорени радници из у Дому здравља Житиште су 18 доктора медицине, 3 фармацеута, 3 стоматолога и 41 медицинска сестра-техничар и 19 административно-техничких радника.

Дом здравља "Др Бошко Вребалов" Зрењанин

Дом здравља "Др Бошко Вребалов" Зрењанин услугама покрива град Зрењанин и 22 насељена места: Арадац, Банатски Деспотовац, Бело Блато, Ботош, Чента, Ечка, Елемир, Фаркаждин, Јанков Мост, Клек, Книћанин, Лазарево, Лукићево, Лукино Село, Меленци, Михајлово, Мужља, Орловат, Перлез, Стајићево, Тараш и Томашевац.

Дом здравља Зрењанин у свом саставу има 40 објеката на територији града и у 22 насељена места, који су сви у функцији.

Дом здравља је организован у 9 служби: Служба опште медицине са центром за превентивне услуге и кућним лечењем, Служба за здравствену заштиту деце и омладине, Служба за здравствену заштиту жена, Служба за здравствену заштиту радника, Служба за поливалентну патронажу, Служба за биохемијску-хематолошку дијагностика, Служба хитне помоћи, Служба стоматолошке здравствене заштите, Служба за правне, економскофинансијске, техничке и друге сличне послове.

Ова установа се издвојила из здравственог центра Зрењанин и нема рендген дијагностику и специјалистичке службе.

Уговорени број медицинских радника и сарадника за основну делатност на дан 31.12.2019. године био је 469, и то: 107 доктора медицине, 24 доктора стоматологије, 1 фармацеут биохемичар, 6 здравствених сарадника, 243 медицинских сестара-техничара и 88 немедицинских радника.

Дом здравља Српска Црња

Дом здравља Српска Црња примарном здравственом заштитом покрива Општину Нова Црња, коју чини 6 насељених места: Александрово, Војвода Степа, Нова Црња, Радојево, Српска Црња и Тоба.

Седиште Дома здравља се налази у Српској Црњи, која је од Зрењанина удаљена 56км, а од Кикинде 9км.

Дом здравља осим седишта има амбуланте у свим насељеним местима општине. Установа је организована у 7 служби, нема рендген дијагностику, ни специјалистичку службу: Служба опште медицине са хитном медицинском помоћи, санитетским превозом и кућним лечењем; Служба за здравствену заштиту жена; Служба за здравствену заштиту деце, школске деце и омладине, са патронажом; Служба стоматолошке здравствене заштите; Лабораторијска дијагностика; Апотека са медицинским снабдевањем; Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге сличне послове.

Кућна нега је у оквиру службе опште медицине и обављају је две медицинске сестре. Патронажна служба је моновалентна, због недостатка 2 више медицинске сестре/техничара.

На дан 31.12.2019. године у Дому здравља Српска Црња радило је 53 радника на неодређено време - 11 доктора медицине, 2 доктора стоматологије, 26 здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом, 5 административних радника, 4 техничка радника, 2 возача хитне помоћи и 2 возача санитетског превоза.

Дом здравља Нови Бечеј

Дом здравља услугама покрива општину Нови Бечеј, са четири насељена места: Нови Бечеј, Милошево, Кумане и Бочар. Удаљен је 41 километар од Зрењанина.

Дом здравља Нови Бечеј има наменски зидану зграду у Новом Бечеју и три пункта у осталим насељеним местима општине. Све службе имају задовољавајући простор, нема простора који се не користи.

Установа је организована у 5 служби: Служба опште медицине са здравственом заштитом радника, кућним лечењем и хитном медицинском помоћи и санитетским превозом; Служба за здравствену заштиту деце и жена са поливалентном патронажом; Служба стоматолошке здравствене заштите; Специјалистичко-консултативна и дијагностичка служба; Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге сличне послове.

Установа има добро развијену специјалистичку службу (интерна медицина, офталмологија, неуропсихијатрија и пнеумофтизиологија – финансира оснивач). Установа има биохемијску лабораторију и рендген и ултразвучни апарат. Дом здравља такође има мамограф, који се проводи у дигиталан.

На дан 31.12.2019. године уговорени кадар у Дому здравља Нови Бечеј чинило је: 25 доктора медицине, 5 доктора стоматологије, 58 медицинских сестара-техничара и 25 административних и техничких радника. Апотека у дому здравља више не функционише.

Дом здравља Сечањ

Дом здравља Сечањ примарном здравственом заштитом покрива истоимену Општину, коју чини 11 насељених места: Сечањ, Јаша Томић, Крајишник, Сутјеска, Бока, Јарковац, Неузина, Конак, Банатска Дубица, Шурјан и Бусење.

Седиште Дома здравља се налази у Сечњу, која је од Зрењанина удаљена 33,5км. Дом здравља има објекте у свим насељеним местима, сем у Бусењу.

Централна зграда Дома здравља у Сечњу има довољно простора за све службе, наменски је грађена.

Установа је организована у 6 служби: Служба опште медицине са здравственом заштитом радника, кућним лечењем и хитном медицинском помоћи и санитетским превозом; Служба за здравствену заштиту деце и жена са поливалентном патронажом; Служба стоматолошке здравствене заштите; Специјалистичко-консултативна служба; служба за фармацеутску делатност - Апотека; Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге сличне послове.

У овом тренутку Дому здравља нема радиолога, интернисте-кардиолога, већ локална самоуправа финансира ангажовање радиолога, кардиолога и цито-скринера.

Установа има биохемијску лабораторију, али са недовољним бројем извршилаца.

Уговорени број радника на дан 31.12.2019. године је био 73 и то: 12 доктора медицине, 3 доктора стоматологије, 42 здравствена радника са вишом и средњом стручном спремом и 13 немедицинских радника.

Апотека Зрењанин

Концесија за финансирање, ревитализацију, управљање и обављање фармацеутске делатности у граду Зрењанину додељена је 8. јануара 2019. године здравственој установи **"Апотека Јанковић"**. Како је наведено у јавном позиву, рок трајања концесије је 15 година.

У складу са тим у апотеци су на дан 31.12.2019. запослени 1 стоматолог (директор апотеке) и 3 немедицинска радника.

II Секундарни ниво

Општа болница " Ђорђе Јоановић" Зрењанин

Општа болница спроводи специјалистичко-консултативну и стационарну здравствену делатност за становништво Средњебанатског округа, за лица свих узраста, оболела од разних врста болести и повреда.

Према Уредби о Плану мреже здравствених установа ова установа располаже са 600 постеља - 567 стандардне неге, 30 постеља II и 3 постеље III нивоа неге. Интерна грана располаже са 237 постеља, хируршка са 157, психијатрија са 42, педијатрија са 42, палијативна нега са 8 и гинеколошко-акушерско одељење са 85 постеља. Поред поменутих, болница располаже са 13 постеља геронтолошке неге и 16 постеља за физикалну медицину, које се не користе.

Уговорени кадар на дан 31.12.2019. године чинило је 1019 радника, и то: 180 лекара, 6 фармацеута, 602 медицинске сестре-техничари, 10 здравствених сарадника и 221 немедицински радник.

Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић" Зрењанин

Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић" пружа здравствену заштиту одраслим пацијентима оболелим од плућних болести или болести везаних за респираторни систем. У овој болници су обједињени примарна и секундарна превенција, болничко лечење и рехабилитација пацијената оболелих од дисајних обољења.

Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић" Зрењанин пружа услуге из домена плућних болести:

- а) диспанзерско-специјалистичке становницима Средњебанатског округа, јер ниједан дом здравља више нема ову службу (у овом тренутку једино Дом здравља Житиште И Нови Бечеј ангажује пнеумофтизиолога по уговору),
- b) лечење и прачење болесника оболелих од ТБЦ плућа Средњебанатског и Севернобанатског округа

с) стационарне за становништво Средњебанатског округа, а повремено се због лоше опреме у болници у Белој Цркви упућују и пацијенти из ове установе.

Установа свој рад обавља у Диспанзеру за плућне болести и болничком одељењу у Зрењанину. Стационар у Јаши Томић тренутно се не користи.

У циљу ефикаснијег и рационалнијег рада, у болници су образоване четири организационе јединице:

- 1. Болничко одељење Зрењанин, са 100 и Јаша Томић, са 60 постеља (Према Уредби о Плану мреже здравствених установа),
- 2. Одељење за специјалистичко-консултативне прегледе,
- 3. Одељење за лабораторијско-радиолошку и другу дијагностику и фармацеутску делатност и
- 4. Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге сличне послове

Према Уредби о Плану мреже здравствених установа ова установа располаже са 160 постеља – 40 за акутне болести и 120 за продужено лечење.

Уговорени кадар на дан 31.12.2019. године чинило је 96 радника, и то: 12 лекара, 2 фармацеут, 48 медицинских сестара-техничара, 1 здравствени сарадник и 33 немедицинских радника.

Специјална болница за рехабилитацију "Русанда" Меленци

Специјална болница за рехабилитацију "Русанда" пружа здравствену заштиту особама којима је потребна рехабилитација због обољења централног и периферног нервног система, коштано-зглобног и мишићног система, крвних судова и реуматизма.

Специјална болница за рехабилитацију "Русанда" Меленци пружа превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе здравствене услуге из области физикалне медицине и рехабилитације.

Према Правилнику о медицинској рехабилитацији у стационарним здравственим установама специјализованим за рехабилитацију ("Сл.

Гласник РС", бр. 75/2016 и 39/2018) у Специјалној болници за рехабилитацију "Русанда" Меленци се пружају услуге лечења и рехабилитације: обољења или повреде централног или периферног нервног система и стања након хируршких интервенција (болесници са хемипарезом, хемиплегијом, параплегијом или квадриплегијом); реуматске болести (дегенеративне, запаљенске у мирној фази, метаболичке, зглобне и ванзглобне); обољења и стања након хирушких интервенција коштанозглобног и мишићног система; обољења срца и крвних судова; кожне болести; деформације локомоторног система код деце.

Организациони делови установе су:

- 1. Служба за болничко лечење и рехабилитацију;
- 2. Служба за пријемно тријажну амбуланту и физикалну медицину и рехабилитацију
- 3. Служба за правне и економско финансијске послове
- 4. Служба техничког одржавања и других послова.

Према Уредби о Плану мреже здравствених установа ова установа располаже са 300 постеља предвиђених за дуготрајну рехабилитацију (230 за непокретне, 40 за полупокретне и 30 за покретне болеснике).

У овој установи је 31.12.2019. године, на неодређено време, било запослено 211 радника: 17 лекара, 130 медицинских сестара-техничара/терапеута, 4 здравствена сарадника, 10 административних и 60 техничких радника.

III Више нивоа

Завод за јавно здравље Зрењанин

Завод за јавно здравље Зрењанин обавља специјализовану превентивну здравствену делатност, која обухвата нарочито:

- промоцију здравља, анализу, планирање и организацију здравствене службе и информатику и биостатистику у здравству;
- контролу и превенцију болести;
- микробиологију, паразитологију и вирусологију;
- хигијену са заштитом животне средине;
- дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију;
- лабораторијска и друга испитивања животне и радне средине.

Завод за јавно здравље Зрењанин делује на територији Средњебанатског округа.

Мисија Завода је да својим радом доприноси унапређењу и очувању здравља становништва и контроли фактора животне средине који утичу на здравље људи. Завод обавља послове који су од општег друштвеног значаја. Принципи рада се заснивају на прикупљању података од значаја, и њиховој анализи, извештавању, предлагању и предузимању мера за потребе и у сарадњи са локалном управом, покрајином и републиком.

У Заводу је 31.12.2019. године, на неодређено време, био запослео 71 радник: 14 лекара, 2 фармацеута, 32 медицинске сестре-техничари, 3 здравствена сарадника, 21 немедицински радник.

ОБЕЗБЕЂЕНОСТ

Установе примарне здравствене заштите

У установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2019. години било је запослено 796 радника - 635 здравствених (80%) и 161 немедицински радник (20%), а здравствени кадар су чинили: 173 лекара, 38 лекара стоматолога, 7 дипломираних фармацеута, 7 здравствених сарадника и 410 здравствених радника са вишом или средњом стручном спремом.

Табела бр. 39 Број запослених у примарној здравственој заштити у 2019. години у Средњебанатском округу

ВРСТА ЗДРАВСТВЕ НЕ		ЗДР							НЕМЕД. РАДНИЦИ		
УСТАНОВЕ	лекари	стоматоло	фармацеу	остали	радници са	укпно	проценат	укпно	проценат		
Дом здравља Житиште	18	3	3	0	41	65	77,4	19	22,6	84	
Дом здравља Зрењанин	107	24	1	6	243	38 1	81,2	88	18,8	469	
Дом здравља Српска Црња	11	2	1	0	26	40	75,5	13	24,5	53	
Дом здравља Нови Бечеј	25	5	0	1	58	89	78,1	25	21,9	114	
Дом здравља Сечањ	12	3	2	0	42	59	81,9	13	18,1	72	
Апотека Зрењанин	0	1	0	0	0	1	25,0	3	75,0	4	
УКУПНО	173	38	7	7	410	635	79,8	161	20,2	796	

Број лекара, стоматолога, а поготову фармацеута је мањи него прошле године, па је и обезбеђеност лошија.

Обезбеђеност становништва медицинским кадром изражава се бројем становника на једног здравственог радника

Табела бр. 40 Обезбеђеност медицинским радницима у примарној здравственој заштити у 2019. години по општинама

Општина	Лекари		Стома		Фарма	ацеути	Здр. радници са вшс и ссс	
	број	број стан.	број	број стан.	број	број стан.	број	број стан.
Житиште	18	843	3	5058	3	5058	41	370
Зрењанин	107	1091	25	4671	0	11678	243	481
Нова Црња	11	843	2	4639	0	9278	26	357
Нови Бечеј	25	903	5	4513	0	0	58	389
Сечањ	12	985	3	3942	2	5913	42	282
ОКРУГ	173	1015	38	4622	5	35125	410	428

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Обезбеђеност становништва свим здравственим радницима опада. Обезбеђеност становништва фармацеутима је 5,5 пута мања у односу на претходну годину:

- Најбоља обезбеђеност становника лекарима је у општини Житиште, тј. Нова Црња (843), а најлошија у Граду Зрењанину (1091).
- Обезбеђеност стоматолозима је најбоља у општини Сечањ (3942), а најлошија у општини Житиште (5085), као и прошле године.
- Општина Зрењанин више нема апотеку, Нови Бечеј више нема апотеку у саставу Дома здравља, општина Нова Црња и даље нема у апотеци дипломираног фармацеута, тако да је обезбеђеност становника фармацеутима 35125 становника на 1 фармацеута.
- Обезбеђеност становника округа Средњи Банат здравственим радницима са ВШС и ССС је најбоља у општини Сечањ (282), а најлошија у здравственим установама Града Зрењанина (481).

Графикон бр. 7 Обезбеђеност становништва медицинским кадром 2015-2019.

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Установе секундарне здравствене заштите

Обезбеђеност становништва стационарном здравственим заштитом изражава се кроз:

- обезбеђеност здравственим радницима и
- обезбеђеност становништва болничким постељама.

Обезбеђеност здравственим радницима

У установама секундарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2019. години било је запослено нешто више радника него прошле године - 1326, од којих су 1012 здравствени, а 314 немедицински радници.

Запослени здравствени радници у стационарима Средњебанатског округа у 2019. години су били 209 лекара, 8 дипломираних фармацеута, 15 здравствених сарадника и 780 здравствена радника са вишом и средњом стручном спремом. (Табела бр. 41)

Табела бр. 41 Структура запослених радника у стационарним здравственим установама Средњебанатског округа у 2019. години

Врста здравствене установе		Здравствени радници						Немедицин ски радници			
	Лекари	Стоматолози	Фармацеути	Остали	Радници са шс и ссс	Укупно	Проценат	Укупно	Проценат	Укупно	
Општа болница "Ђорђе	18 0	0	6	10	602	798	78, 3	221	21,7	101 9	
Специјална болница за плућне	12	0	2	1	48	63	65, 6	33	34,4	96	
Специјална болница за рехабилитациј	17	0	0	4	130	151	71, 6	60	28,4	211	
Укупно	20 9	0	8	15	780	101 2	76, 3	314	23,7	132 6	

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Обезбеђеност болничким постељама

Стационари Средњебанатског округа имају исти број постеља као у претходној години.

Табела бр. 42 Обезбеђеност становника Средњебанатског округа постељама стационара у 2019. години

Врста здравствене установе	Број посте ља	Број постеља на 1000 становни ка	Број постеља на једног лекара	Број постеља на једног здравстве ног радника ВСС и ССС
Општа болница "Ђорђе Јоановић"	600	3,4	3,33	1,00
Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић"	160	0,9	13,33	3,33

Укупно	1060	6,1	5,09	1,36
Специјална болница за рехабилитацију "Русанда"	300	1,7	17,82	2,33

Обезбеђеност становништва стационарима у округу је 6,1, што је у складу са законском регулативом, која за остваривање законом утврђених права на болничку здравствену заштиту прописује 5,5 постеља на 1000 становника.

Установе које здравствену делатност обављају на више нивоа здравствене заштите

Завод за јавно здравље Зрењанин

Завод за јавно здравље у 2019. години има 2 медицинска техничара више у односу на 2019. годину.

Табела бр. 43 Структура запослених радника у Заводу за јавно здравље Зрењанин у 2019. години

	3,	дравствени	Немедицинс	Укупн			
Лекари	Стоматолози	Фармацеути	Остали	Радници са шс и ссс	Укупно	ки радници	
14	0	2	3	32	51	21	72

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Запослени у здравственим установама Средњебанатског округа

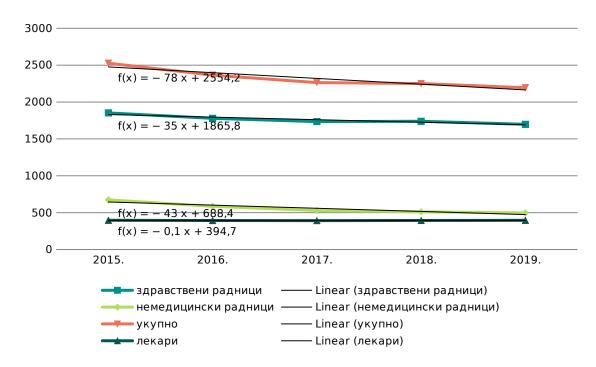
У здравственим установама Сртедњебанатског округа је у 2019. години радило 2194 радника, 54 радника мање него у претходној години. Однос здравствених и немедицинских радника остајо је готово непромењен - 77,3% су здравствени, 22,7% немедицински радници.

Табела бр. 44 Структура запослених радника у здравственим установама Средњебанатског округа у 2019. години

ВРСТА ЗДРАВСТВЕ НЕ		ЗДР	ABCT	ВЕНІ	/ РАДН	ници		НЕМ РАДН		НИ
УСТАНОВЕ	лекари	стоматоло	фармацеу	остали	радници са	укпно	проценат	укпно	проценат	
Дом здравља Житиште	18	3	3	0	41	65	77,4	19	22,6	84
Дом здравља Зрењанин	10 7	24	1	6	243	381	81,2	88	18,8	469
Дом здравља Српска Црња	11	2	1	0	26	40	75,5	13	24,5	53
Дом здравља Нови Бечеј	25	5	0	1	58	89	78,1	25	21,9	114
Дом здравља Сечањ	12	3	2	0	42	59	81,9	13	18,1	72
Апотека Зрењанин	0	1	0	0	0	1	25,0	3	75,0	4
Општа болница "Ђорђе Јоановић"	18 0	0	6	10	602	79 8	78,3	221	21,7	1019
Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић"	12	0	2	1	48	63	65,6	33	34,4	96
Специјална болница за рехабилитац ију "Русанда"	17	0	0	4	130	15 1	71,6	60	28,4	211
Завод за јавно здравље Зрењанин	14	0	2	3	32	51	70,8	21	29,2	72
УКУПНО	39 6	38	17	25	1222	169 8	77,4	496	22,6	2194

Кретање броја радника запослених у здравству Средњебанатског округа показује наредни графикон - запажа се пад свих категорија радника, немедицинских више, у посматраном периоду.

Графикон бр. 8 Кретање броја радника запослених у здравству Средњебанатског округа

КОРИШЋЕЊЕ И РАД

Установе примарне здравствене заштите

Показатељ активности примарне здравствене заштите је број посета код лекара и стоматолога.

У 2019. години је забележено 990975 посета, око 10% мање него у 2018. години, а број посета по становнику је готово исти и износи 6.

Највише посета оболелих грађана лекару забележено је, као и прошле године, у општинама Сечањ и Нова Црња - 8 посета по становнику, у општинама Нови Бечеј и Житиште по 7, а у Зрењанину најмање -5.

Одрасли становници су свог лекара посетили у просеку 6 пута у току године (5,5); готово свако дете је по двапут посетило свог лекара (1,6), свака друга жена (0,4) и сваки други становник је посетио стоматолога (0,4).

Оптерећеност лекара/стоматолога посетама важан је показатељ коришћења здравствене заштите. Овај показатељ је приказан по службама. У 2019. години оптерећење лекара, тј, стоматолога:

- У службама за здравствену заштиту деце (норматив 6000 посета годишње) просечно оптерећење се кретало од 4249 u у Нови Бечеју, који једини има број посета мањи од норматива, до 10756 посета у Српској Црњи по лекару.
- У службама за здравствену заштиту жена просечно оптерећење лекара је најмање у Сечњу 1593, а највеће у Дому здравља Српска Црња 3719 и мање је од норматива (норматив 6000 посета годишње) у свим домовима здравља.

- У службама за здравствену заштиту одраслих просечно оптерећење лекара се креће од 6217 посета у Дому здравља у Новом Бечеју до 10933 у Сечњу.
  - У односу на норматив (норматив 7200 посета годишње) домови здравља Зрењанин и Нови Бечеј имају број посета мањи.
- У службама за здравствену заштиту зуба просечан број посета по доктору стоматологије се креће од 1551 у Дому здравља Сечањ до 2043 у Житишту. Број посета је у свим установама мањи од норматива (2400 посета годишње).

Табела бр. 45 Број посета у службама за здравствену заштиту по лекару и стоматологу у Средњебанатском округу у 2019. години

			На дан*				На сат*					
	Предшколска и школска деца	Жене	Општа медицина	Стоматолози	Предшколска и школска леца	Жене	Општа	Стоматолози	Предшколска и школска деца	Жене	Општа	Стоматолози
Житишт е	6048	325 0	7754	204 3	22,1	11, 9	28, 3	7,5	2,8	1,5	3,5	0,9
Зрењан ин	6218	265 4	6830	165 8	22,7	9,7	24, 9	6,1	2,8	1,2	3,1	0,8
Нова Црња	1075 6	371 9	8872	201 1	39,3	13, 6	32, 4	7,3	4,9	1,7	4,1	0,9
Нови Бечеј	4249	371 1	6217	162 8	15,5	13, 5	22, 7	5,9	1,9	1,7	2,8	0,7
Сечањ	7744	159 3	1093 3	155 1	28,3	5,8	39, 9	5,7	3,5	0,7	5,0	0,7
ОКРУГ	593 6	280 5	722 2	169 5	21,7	10, 2	26, 4	6,2	2,7	1,3	3,3	0,8

^{*} Узето је да у години има 274 радна дана Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Установе секундарне здравствене заштите

Показатељи активности стационарних установа су број исписаних болесника, дани лечења, просечна дужина лежања и проценат искоришћености постељног фонда (Табела бр. 46).

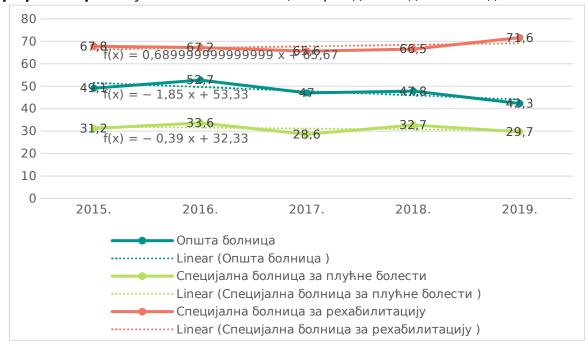
Табела бр. 46 Показатељи активности стационара у 2019. години

Врста здравствене установе	Број посте ља	Број исписан их болесни ка	Број дана лежа ња	Просеч на дужина лечења	Просеч на заузето ст постељ а (%)
Општа болница "Ђорђе Јоановић" Зрењанин	600	15623	92697	5,9	42,3
Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић" Зрењанин	160	1861	17342	9,3	29,7
Специјална болница за рехабилитацију "Русанда"	303	3628	79178	21,8	71,6
Средњебанатски округ	1063	21112	18921 7	9,0	48,8

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

За разлику од остала два стационара заузетост постеља у Русанди је у 2019. години нешто већа него прошле године.

Графикон бр. 9 Заузетост постеља стационара од 2014. до 2018. године

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Искоришћеност постеља у општој и плућној болници, посматрана кроз петогодишњи период, показује негативан тренд, што је и разумљиво јер је тежња стационара да што више обољења збрину амбулантно или кроз дневне болнице, због умањења трошкова. Специјална болница за рехабилитацију бележи пораст искоришћености постељног фонда.

У 2019. години је у оквиру дневне болнице Опште болнице "Ђорђе Јоановић", на 118 места (16 у сектору интернистичких грана, 9 у сектору продуженог лечења и неге (онкологија), 20 у сектору хируршких грана, 10 у служби педијатрије, 5 у служби гинекологије и акушерства, 30 психијатрија, 28 хемодијализа) лечено 5519 лица и извршено 30846 епизода лечења, без веће разлике у односу на претходну годину. Просечна дужина лечења је за 2 дана продужена у односу на претходну годину и износи 5,6 дана.

Овакав начин рада и слаба обезбеђеност домова здравља специјалистима – Зрењанин, Српска црња и Сечањ немају специјалистичку службу уопште, Дом здравља Житиште има офталмолога, а само Дом здравља Нови Бечеј солидно развијену специјалистичку службу, резултирали су великим оптерећењем лекара опште болнице специјалистичким прегледима и извршењима која су некада и дупло већа од норматива.

У протеклој години у болници је извршено 253345 специјалистичких прегледа, по лекару специјалисти просечно 2184 прегледа. Када се зна да је норматив за интернистичке гране 1025, а за хируршке 2100 прегледа по лекару годишње, јасно се види њихова оптерећеност и потреба да се растерете.

Установе које пружају здравствену заштиту на више нивоа

У Средњебанатском округу делује Завод за јавно здравље Зрењанин, здравствена установа која пружа здравствену заштиту на примарном и секундарном нивоу.

Завод за јавно здравље Зрењанин прати, истражује и проучава здравствено стање и здравствену културу становништва, стање и квалитет животне средине, здравствену исправност воде, хране и ваздуха, узроке, појаву и ширење заразних и других болести од социјално-медицинског значаја, утицаје еколошких фактора на здравље, као и организацију, рад и развој здравствене службе. Завод обавља послове који су од општег друштвеног значаја. Принципи рада се заснивају на прикупљању података од значаја, и њиховој анализи, извештавању, предлагању и предузимању мера за потребе и у сарадњи са локалном управом, Покрајином и Републиком.

У 2019. години у Заводу је извршено 23785 анализа – 39% више него у 2018. години. Извршено је 11113 микробиолошких (41% више), 12672 хемијских (37% више) и 74 анализа буке (14% мање). Поред тога, извршено 53826 анализа клиничке микробиологије (46% више) - 8076 анализа брисева, 3099 прегледа столица, 15141 уринокултура и 9594 серолошких анализа (8% мање).

ДРУГИ ОБЛИЦИ ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ (ПРИВАТНА ПРАКСА)

У Средњебанатском округу је у 2018. години било регистровано 20 лекарских ординација, 1 општа болница, 1 поликлиника и 31 стоматолошка ординација које достављају Извештаје о свом раду Заводу за јавно здравље.

Табела бр. 48 Број пунктова и посета у приватним лекарским ординацијама 2019. године

тодине	Служба	Број пунктова	Број посета
	Педијатрија	3	3544
		3	1960
I	Интерна		
Z I	Гинекологија	5	4849
рењанин	Физикална медицина	1	1076
3pe	РТГ	1	923
	Медицина спорта	1	4309
Z E	Офталмологија	1	3015
Општина	Дерматологија	1	92
O	Психијатрија	1	563
	Општа пракса	1	283
Општи на Житиш	Општа пракса	1	66
Општи на Нови	Општа пракса	1	601
Укупно		20	21280

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

У <u>поликлиници</u> "Радовић" пружају се специјалистичке услуге из домена интерне медицине, гинекологије, неуропсихијатрије, ОРЛ, ортопедије, хирургије, физикалне медицине и рендген дијагностике и у 2019. години иобављено је 10933 посета лекару.

Табела бр. 49 Посете у приватним стоматолошким ординацијама 2019. године

Општина	Број пунктова	Број посета
Житиште	1	317
Зрењанин	26	17837
Нови Бечеј	2	663
Сечањ	1	155
Укупно	30	18972

Број постеља у приватном стационару – Општој болници "Свети Јован" је исти као претходне године (20), а искоришћеност постеља се и даље креће око 40%.

Табела бр. 50 Показатељи активности приватног стационара у 2019. години

	Број постељ а	Број исписан их болесни ка	Број дана лежањ а	Просеч на дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)
Средњебанатск и округ	20	1345	3053	2,3	41,8

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

У приватној пракси у Средњебанатском округу је у 2019. години било ангажовано 164 здравствених радника.

Табела бр. 51 Структура запослених здравствених радника у приватној здравственој заштити 2017-2019. године

Општин		Здравствени радници										
a	Укупно			Лекари			Стоматолози			Радници са вишом и средњом стручном спремом		
	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.
Житиште	2	2	3	1	1	1	1	1	1	0	0	1
Зрењани н	143	12 1	15 5	44	33	47	38	46	44	61	42	64
Нови Бечеј	5	5	5	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Сечањ	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0

Укупно	15	12	16	46	35	49	42	50	48	63	44	67
	1	9	4									

ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ

МОРБИДИТЕТ (ВОДЕЋИ УЗРОЦИ ОБОЛЕВАЊА)

Рутинска статистика здравствене службе пружа податке о обољењима присутним у оном делу популације који је користио услуге здравствене службе.

Здравствена служба евидентира оболевање свакој установи здравствене заштите.

РЕГИСТРОВАЊЕ ОБОЛЕВАЊА У ПРИМАРНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ

Оболевање становништва региструје се и приказује по службама (категоријама становништва).

Оболевање деце предшколског узраста

У Средњебанатском округу, по процени Републичког завода за статистику за 2018. годину, живе 9453 детета предшколског узраста.

Здравствену заштиту деца овог узраста остварују на 56 пунктова. У пружању здравствене заштите малој деци у 2019. години учествовало је 11 лекара (9 специјалиста) и 18 медицинских сестара из служби за здравствену заштиту деце, које су лоциране у седиштима домова здравља

и лекари и медицинске сестре у службама за здравствену заштиту одраслих у насељеним местима.

У Дому здравља Зрењанин постоји развојно саветовалиште, које своје услуге пружа деци целог Средњебанатског округа.

Обезбеђеност деце овог узраста лекарима је задовољавајућа (норматив - 1 лекар на 850 деце старости 0-6 година) и у Средњебанатском округу у 2019. години износи 859 деце на 1 лекара.

У 2019. години је забележено 48194 дијагноза, што даје стопу оболевања од 5 по детету, што је мање од републичког просека (6,1 по детету). Најзаступљенији узроци обољевања су група фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом – 38%, због начина евиденције услуга, на другом месту по учесталости су болести дисајних органа – 22, а на трећем група инфективна и паразитарна обољења, са заступљеношћу од 11%.

Табела бр. 12 Оболевање мале и предшколске деце у 2019. години у општини Житиште

Ран г	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1029	31,0
П	Болести система за дисање	805	24,2
III	Инфективне и паразитарне болести	447	13,5
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	256	7,7
V	Болести коже и поткожног ткива	136	4,1
VI	Остале болести	650	19,6
Укуп	но	3323	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 13 Оболевање мале и предшколске деце у 2019. години у Граду Зрењанину

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но учешће
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1540 1	46,4
П	Болести система за дисање	4986	15,0
III	Инфективне и паразитарне болести	3894	11,7
IV	Болести ува и мастоидног наставка	3126	9,4
V	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	2383	7,2
VI	Остале болести	3369	10,2
Укуп	ІНО	3315 9	100,0

Табела бр. 14 Оболевање мале и предшколске деце у 2019. години у општини Нова Црња

Ран			
I	Болести система за дисање	1628	48,7
II	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	784	23,5
Ш	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	449	13,4
IV	Инфективне и паразитарне болести	152	4,5
V	Болести коже и поктожног ткива	84	2,5
VI	Остала обољења	245	7,3
Укуп	но	3342	100,0

Табела бр. 15 Оболевање мале и предшколске деце у 2019. години у општини Нови Бечеј

	,		
Ран Г			Процентуалн о учешће
- 1	Болести система за дисање	2794	40,5
П	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	991	14,4

Укуп	Укупно		100,0
VI	Остале болести	1459	21,1
V	Болести коже и поткожног ткива	373	5,4
IV	Инфективне и паразитарне болести	420	6,1
III	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	863	12,5

Табела бр. 16 Оболевање мале и предпшколске деце у 2019. години у општини Сечањ

Ран г	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуалн о
			учешће
- 1	Болести система за дисање	312	21,2
II	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	290	19,7
Ш	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	270	18,4
IV	Инфективне и паразитарне болести	184	12,5
V	Болести коже и поткожног ткива	122	8,3
VI	Остале болести	292	19,9
Укупі	HO	1470	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 17 Оболевање мале и предшколске деце у 2019. години у Средњебанатском округу

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но учешће
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	2635 7	44,6
П	Болести система за дисање	1251 3	21,2
Ш	Инфективне и паразитарне болести	6277	10,6
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	4420	7,5
V	Болести ува и мастоидног наставка	3075	5,2
VI	Остале болести	6450	10,9
Укуп	но	0	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Оболевање деце школског узраста

У Средњебанатском округу живе 22543 школска детета, по процени Републичког завода за статистику за 2018. годину. Деца овог узраста остварују здравствену заштиту на 54 пункта, а у пружању услуга у 2018. години учествовало је 10 лекара, од којих 3 специјалисти педијатрије, и 15 медицинских сестара у седиштима домова здравља и лекари и медицинске сестре служби за здравствену заштиту одраслих у насељеним местима.

У Дому здравља Зрењанин ради Саветовалиште за младе, чије услуге користе деца која похађају основне и средње школе у Зрењанину.

Обезбеђеност школске деце лекарима је доста лошија од норматива – 1 лекар покрива 2254 детета, а норматив је 1 лекар на 1500 деце.

У 2019. години је забележено 56255 дијагноза, што даје стопу оболевања од 2,5 по детету.

У 2019. години респираторне болести изазивају четвртину обољења (24%), а инфективне болести су са учешћем од 15%. И код школске деце је велико учешће групе фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом – 28%, због обавезе шифрирања прегледа, планираних разговора и других превентивних активности и њихове све веће заступљености.

Табела бр. 18 Оболевање школске деце и омладине у 2019. години у општини Житиште

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуа лно учешће
I	Болести система за дисање службом	1114	32,6
П	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом	785	23,0
Ш	Инфективне и паразитарне болести	372	10,9
IV	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	204	6,0

Укуг	іно	3418	100,0
VI	Остале болести	748	21,9
V	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	195	5,7

Табела бр. 19 Оболевање школске деце и омладине у 2019. години у Граду Зрењанину

Ран г			Процентуа лно учешће
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1125 6	34,5
П	Болести система за дисање	6008	18,4
III	Инфективне и паразитарне болести	5158	15,8
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	2517	7,7
V	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	1050	3,2
VI	Остале болести	6633	20,3
Укуп	но	3262	100,0

2

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 20 Оболевање школске деце и омладине у 2019. години у општини Нова Црња

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но учешће
I	Болести система за дисање	1468	48,1
П	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	557	18,3
III	Инфективне и паразитарне болести	265	8,7
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	205	6,7
V	Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора	164	5,4
VI	Остала обољења	390	12,8
Укуп	но	3049	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 21 Оболевање школске деце и омладине у 2019. години у општини Нови Бечеј

Ран Г			
I	Болести система за дисање	3457	31,4
П	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1949	17,7
Ш	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	1905	17,3
IV	Инфективне и паразитарне болести	1792	16,3
V	Болести система за варење	508	4,6
VI	Остала обољења	1383	12,6
Укуп	но	1099 4	100,0

Табела бр. 22 Оболевање школске деце и омладине у 2019. години у општини Сечањ

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1603	26,0

Укуг	Укупно		100,0
VI	Остала обољења	1143	18,5
V	Болести ува и мастоидног наставка	250	4,1
IV	Инфективне и паразитарне болести	586	9,5
Ш	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	1226	19,9
Ш	Болести система за дисање	1364	22,1

Табела бр. 23 Оболевање школске деце и омладине у 2019. години у Средњебанатском округу

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но учешће
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	15797	28,1
П	Болести система за дисање	13411	23,8
Ш	Инфективне и паразитарне болести	8466	15,0
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	6108	10,9
V	Болести коже и поткожног система	1785	3,2
VI	Остала обољења	10688	19,0
Укуп	НО	56255	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењани

Оболевање одраслих

Према процени становништва за 2018. годину у Средњебанатском округу живе 142073 одрасла становника, који здравствену заштиту остварују на 72 пункта.

Здравствену заштиту одраслима у 2019. години пружало је 107 лекара, од којих 28 специјалиста опште медицине и 142 медицинске сестре.

Обезбеђеност одраслих становника лекарима је задовољавајућа јер 1 лекар покрива 1327 одраслих становника, а норматив предвиђа 1 лекара на 1200-1600 становника. Овај податак треба само условно разматрати, јер тимови за здравствену заштиту одраслих у насељеним местима ван седишта дома здравља збрињавају и децу.

У службама за здравствену заштиту одраслих је забележено 340463 дијагнозе, што је нешто више него претходне године и даје стопу оболевања од 2,4 по особи.

На нивоу Средњебанатског округа, болести кардиоваскуларног система су водећи узрок оболевања одраслог становништва у 2019. години, са учешћем од 19%; група фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом су на другом месту, са учешћем од 12,4%, болести респираторног система на трећем месту са уделом од 12%, група симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази се на четвртом месту, са застушљеношћу од 8%, а болести жлезда са унутрашњим лучењем са учешћем од 8% на петом месту.

Табела бр. 24 Оболевање одраслих у 2019. години у општини Житиште

Ран г			Процентуа лно учешће
I	Болести система крвотока	5790	21,2
Ш	Болести система за дисање	3855	14,1
III	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	3560	13,1
IV	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	2077	7,6
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	2063	7,6
VI	Остала обољења	9932	36,4
Укуп	но	2727 7	100,0

Табела бр. 25 Оболевање одраслих у 2019. години у Граду Зрењанину

Ран			
I	Болести система крвотока	46203	21,4
II	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	23684	11,0
III	Болести система за дисање	21118	9,8
IV	Болести жлезда са унутрашњим лучењем	20160	9,3
V	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	17034	7,9
VI	Остала обољења	87521	40,6

Укупно	21572	100,0
- 11 , 1111	0	

Табела бр. 26 Оболевање одраслих у 2019. години у општини Нова Црња

Ран	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но учешће
-	Болести система крвотока	5554	22,6
П	Болести система за дисање	3419	13,9
III	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази са здравственом службом	3328	13,5
IV	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	2107	8,6
V	Инфективне и паразитарне болести	1507	6,1
VI	Остала обољења	8680	35,3
Укуп	ІНО	2459 5	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 27 Оболевање одраслих у 2019. години у општини Нови Бечеј

Ран г			Процентуал но
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом Болести система крвотока	7885	22,1
П	Болести система крвотока	5747	16,1
Ш	Болести система за дисање	4657	13,1
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	3029	8,5
V	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	2653	7,4
VI	Остала обољења	11682	32,8
Укуп	іно	3565 3	100,0

Табела бр. 28 Оболевање одраслих у 2019. години у општини Сечањ

Ран Г	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но
I	Болести система крвотока	5855	15,7
П	Болести система за дисање	5354	14,4
III	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	4571	12,3

Укупно		3721 8	100,0
VI	Остала обољења	14596	39,2
V	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	2595	7,0
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	4247	11,4

Табела бр. 29 Оболевање одраслих у 2019. години у Средњебанатском округу

Ран г			
I	Болести система крвотока	63795	18,7
II	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	42210	12,4
Ш	Болести система за дисање	40845	12,0
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази са здравственом службом	28593	8,4
IV	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	27272	8,0
VI	Остала обољења	13774 8	40,5
Укуп	ІНО	34046 3	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Оболевање у службама за здравствену заштиту жена

Служба за здравствену заштиту жена постоји у сваком дому здравља. Према процени Републичког завода за статистику за 2018. годину, у Средњебанатском округу живе 77533 жене старије од 15 година.

У пружању здравствене заштите женама у 2019. години учествовало је 11 лекара, што подразумева обезбеђеност од 1 лекара на 7048 жена и недовољно је у смислу норматива, који износи 6500 жена на 1 лекара, и 17 медицинских сестара.

Приказани подаци говоре о болестима регистровним у овим службама – у 2019. години забележено је 39764 дијагнозе, једна на сваку другу жену. Највеће учешће у шифрирању дијагноза има група фактори који утичу на

здравствено стање и контакт са здравственом службом (69,8% свих дијагноза), јер се користи за шифрирање превентивних прегледа, који су све заступљенији у здравственој заштити жена. На следећем месту по заступљености су болести мокраћно-полног система, од којих болује четвртина жена генеративног периода (23,3%), компликације трудноће, рађања, бабиња код 2,9% и на четвртом месту тумори, са учешћем од 2,4% у укупном оболевању жена.

Табела бр. 30 Оболевање жена у 2019. години у општини Житиште

Ран г			
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1456	47,1
П	Болести мокраћно-полног система	755	24,4
III	Трудноће, рађања, бабиња	620	20,1
IV	Тумори	177	5,7
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма	76	2,5
VI	Остале болести	8	0,3
Укуп	НО	3092	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 31 Оболевање жена у 2019. години у Граду Зрењанину

Ран г			
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	21973	75,2
П	Болести мокраћно-полног система	6388	21,9
III	Болести крви и крвотворних органа	395	1,4
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	251	0,9
V	Тумори	76	0,3
VI	Остала обољења	118	0,4
Укуп	но	2920 1	100,0

Табела бр. 32 Оболевање жена у 2019. години у општини Нова Црња

Ран г	Група болести по МКБ-10	Број	Процентуал но
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	1226	52,9

Ш	Болести мокраћно-полног система	814	35,1
Ш	Тумори	130	5,6
111	Трудноће, рађања, бабиња	130	5,6
IV	Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма	13	0,6
V	Заразне болести	5	0,2
VI	Остала обољења	1	0,0
Укупно		2319	100,0

Табела бр. 33 Оболевање жена у 2019. години у општини Нови Бечеј

Ран г			
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	2541	61,3
Ш	Болести мокраћно-полног система	991	23,9
III	Трудноће, рађања, бабиња	272	6,6
IV	Тумори	235	5,7
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма	43	1,0
VI	Остала обољења	65	1,6
Укупно		4147	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

Табела бр. 34 Оболевање жена у 2019. години у општини Сечањ

Ран г			
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	561	55,8
Ш	Болести мокраћно-полног система	305	30,3
Ш	Трудноће, рађања, бабиња	118	11,7
IV	Тумори	15	1,5
V	Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма	2	0,2
V	Болести срца и крвотока	2	0,2
V	Остала обољења	2	0,2
Укупно		1005	100,0

Табела бр. 35 Оболевање жена у 2019. години у Срењебанатском округу

		Процентуал
		НО
		vuomto

Укуг	іно	3976 4	100,0
VI	Остала обољења	380	1,0
V	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	282	0,7
IV	Тумори	952	2,4
III	Трудноћа, рађања, бабиња	1140	2,9
Ш	Болести мокраћно-полног система	9253	23,3
I	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	27757	69,8

РЕГИСТРОВАЊЕ ОБОЛЕВАЊА У БОЛНИЧКИМ УСТАНОВАМА

Болничке (стационарне) установе обављају сложену здравствену делатност у стационарним условима, обезбеђујући притом специјалистичко-консултативне услуге.

У Средњебанатском округу стационарну делатност обављају три болнице:

• Општа болница "Ђорђе Јоановић

У Табели бр. 36 приказане су и рангиране групе обољења са апсолутним бројем случајева и процентном заступљеношћу. На првом месту су болести система крвотока -15,2%, други по учесталости тумори - 14,2%, трећи група фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом - 12,5%, четврти трудноћа, рађање и бабиње - 10,3% и на петом месту, са учешћем од 8,9%, болести дигестивног тракта. Ова табела јасно приказује да у патологији становништва доминирају хроничне незаразне болести.

Табела бр. 36 Оболевање у Општој болници "Ђорђе Јоановић" Зрењанин у 2019. години

Ран	Група обољења	Број	Процентуалн о учешће
I	Болести система крвотока	2448	15,2
П	Тумори	2288	14,2
III	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	2015	12,5
IV	Трудноћа, рађање и бабиње	1667	10,3
V	Болести органа за варење	1442	8,9
VI	Остале болести	6292	39,0
УКУП	IHO	16153	100,0

У 2019. години пацијенти су се у општој болници најдуже лечили због душевних поремећаја (33 дана), болести нервног система (9,3 дана), повреда и обољења дисајних органа (9,1 дан) и обољења мишића и зглобова (6,8 дана).

У 2019. години у овој установи је од 16153 лечена пацијента умрло 658 (стопа леталитета 4%). Пацијенти су највише умирали због болести срца и крвних судова- 216 (стопа леталитета 10,71%), тумора - 101(стопа леталитета 4,4 %) и болести organa za варење - 81 (стопа леталитета 5,6%).

Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић"

Структура оболевања се није изменила у односу на претходни период.

Табела бр. 37 Специјална болница за плућне болести "Др Васа Савић" Зрењанин, оболевање у 2019. години

Ран	Група обољења	Број	Процентуалн о учешће
I	Болести система за дисање	1018	54,9
II	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	365	19,7
Ш	Тумори	301	16,2
IV	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	126	6,8
V	Болести система крвотока	27	1,5
VI	Остале болести	16	0,9
УКУ	ПНО	1853	100,0

Извор: Завод за јавно здравље Зрењанин

У 2019. години су се у плућној болници пацијенти најдуже лечили због ТБЦ (62,2 дана), пнеумониа (13 дана) и опструктивне болести плућа (13 дана).

У овој установи је у 2019. години умрло 188 особа (стопа леталитета за установу у целини 10%)- пацијенти су највише умирали због болести дисајних органа 125 (стопа леталитета 12,3%), малигних болести – 44 (стопа леталитета 3,4%) и обољења из групе болести система крвотока- 4 (стопа леталитета 14,8%).

• Специјална болница за рехабилитацију "Русанда" Меленци

Табела бр. 38 Специјална болница за рехабилитацију "Русанда" - Оболевање у 2019. години

Ран г	Група обољења	Број	Процентуал но учешће
I	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	1565	43,5
П	Болести нервног система	984	30
III	Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора	556	14,1
IV	Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом	448	10,4
V	Болести система крвотока	39	1,6
VI	Остале болести	6	0,4
УКУІ	ПНО	3598	100,0

У односу на прошлу годину, болести мишићно-коштаног система и везивног ткива су и даље најзаступљеније у високом уделу од око 44,0%; болести нервног система су узрок лечења код трећине пацијената (30,0%), док је заступљеност групе повреде, тровања и последице деловања спољних фактора око 10%. заступљеност пацијената са болестима из групе болести система крвотока је у 2019. години 1,6%.

У 2019. години пацијенти су се у "Русанди" најдуже лечили због болести нервног система (168 дана), због повреда (71 дан) терапије после уградње протезе (27 дана), обољења коштано-мишићног система (13 дана) и болести система крвотока (10 дана).

У 2019. години у овој установи умрло је 53 пацијента, што даје општу стопу леталитета од 1,5%. 52 пацијента су умрли од болести нервног система (стопа леталитета 5,2%), и 1 од обољења коштано-мишићног система (стопа леталитета 0,06%).

ЗАКЉУЧЦИ

Становништво Средњебанатског округа је у демографском смислу старо (42 године), а процес депопулације се наставља. Животни век је продужен.

Основни узроци умирања су болести кардиоваскуларног система и тумори, као и ранијих година.

У домовима здравља забележене дијагнозе показују да деца највише оболевају од болести дисајних органа и инфективних болести, а одрасло становништво од болести кардиоваскуларног система и дисајних органа.

У стационарима се није променила патологија лечених пацијената: у општој болници пацијенти су се највише лечили од болести срца и крвних судова и тумора; у плућној болници од болести дисајних органа и тумора, а у специјалној болници за физикалну медицину и рехабилитацију од болести коштано-мишићног и нервног система.

Здравствена служба округа је организована у складу са Планом мреже здравствених установа и чине је 5 домова здравља, апотека, општа болница, специјалне болнице за плућне болести и рехабилитацију и завод за јавно здравље. У Средњебанатском округу је у 2019. години у приватном сектору било регистровано: 20 лекарских ординација, 1 болница, 1 специјалистичка поликлиника и 31 стоматолошких ординација.

У државним здравственим установама Средњебанатског округа је 2019. године било запослено 2194 особе, а у приватном сектору 164.

MEPE

Спроводити пронаталитетну политику.

Интензивирати промотивне и превентивне активности, као и рано откривање болести.

Организацију здравствене службе прилагодити структури становништва и патологији, као и новим трендовима у здравству. На примарном нивоу ојачати (формирати) дијагностику и специјалистичку службу, како би се смањило време чекања и притисак на секундарни ниво. У складу са старошћу становништва и патологијом, посебно јачати капацитете кућне и палијативне неге.

У стационарима и даље јачати капацитете дневних болница и амбулантних услуга, чиме се смањују трошкови услуга и уводити модерне технологије.

Ускладити кадровске нормативе са стварним потребама здравствених установа. Кадровске ресурсе јачати - обнављати их у складу са старосном и образовном структуром, на свим нивоима.